

園丁ê話 園丁: Lím Chùn-iók

根據客委會委託「台灣客家民眾客語使用狀況調查研究」結果顯示,在成功訪問台灣地區1,213個客家家戶...

這項調查同時指出,十三歲以下能說流利客語ê客家人比例比舊年的百分之11.6提升百分之0.1,成為百分之11.7...

Koh三十歲到四十九歲會講流利客語ê, tùi舊年的百之75.2提升為百分之84.2!!!!...

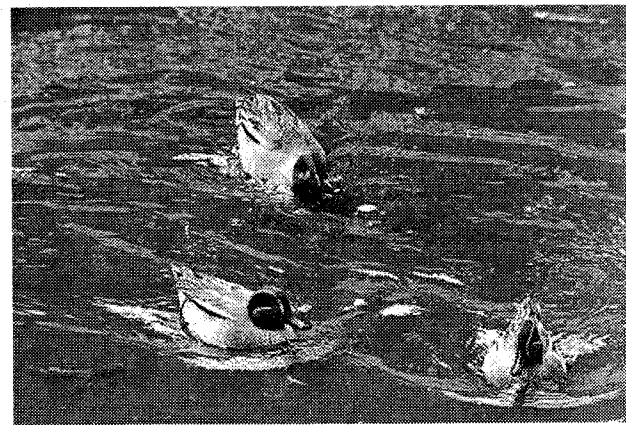
水藻仔 ài sng 水 Chúi-phîo-á ài sng-chúi

蕭平治

Kui百 kui千ê水藻,湧--leh湧--leh
Kui-pah kui-chheng ê chúi-phîo,êng--leh! êng--leh!

Chúi-phîo-á (水藻仔) > 小水鴨 > Teal:
水藻仔是冬天從來台灣歐寒雁鴨類上普遍ê一種,日時kui千萬隻浮tiàm水面歇暈, kài-seng水藻。

(請來聽台灣鳥仔詩歌—學台語)



薛光雄攝影

強制伊suh有威脅性ê中國波霸
Kiông-chè i suh ũ ui-hiáp seng ê Tiong-kok pó-pá
一時喘氣bê離
It-si chhóan-khùi bê-lí
腦缺氧
Náu khoat iông
當然mā死giân-giân
Tong-jiân mā sí giân-giân

陪審團: guilty!
Pôc-sím-thôn: guilty!

法官: 被告判有期徒刑五千冬
Hoat-koa": pî-kò phòa" iú-kí-tó-hêng 5000 tang

語言屠殺案

李勤岸 Lí Khîn-hôa

案由: 2002年台灣某華語補習班ti美國刊登廣告,
An-iú: 2002 nî Tâi-ôan bó Hôa-gi pó-sip-pan ti Bî-kok
khan-teng kóng-kò,
暑期班大量招生。
Sú-kí-pan tãi-liông chio-seng.
真濟無意識ê台灣人 kā子弟送轉去學華語
Chin-chê bó i-sek ê Tâi-ôan-lâng kā chú-tê sâng tng-khi
òh Hôa-gi
Kap 中國文化。
Kap Tiong-kok bûn-hôa.
結果,所有報名ê學員全數離奇死亡。
Kiat-kò, só-ū pò-miá ê hák-góan chôn-sò lí-kí sí-bông.
該補習班被國際法庭控告語言屠殺。
Kai pó-sip-pan pí kok-chê hoat-têng khòng-kò gi-giân tô-sat.

M知án-ne會thài死hiah濟人
M-chai án-ne ê thài-sí hiah chē láng
M知chia ê學員chiah古錐
M-chai chia ê hák-góan chiah kò-chui
學一期華語
Òh chit kí Hôa-gi
Soah死giân-giân
Soah sí giân-giân

被告辯護律師: chia ê學員ê死亡
Pí-kò piân-hô lút-su: chia ê hák-góan ê sí-bông
絕對kap學華語無關係
Chòat-tú kap óh Hôa-gi bó koan-hê

Gí-giân Tô-sat àn

Kap 中國文化無關係
Kap Tiong-kok bûn-hôa bó koan-hê
中國文化準講有毒
Tiong-kok bûn-hôa chún-kóng ũ tók
Mā bê致到學一期華語
Mā bê tí-káu óh chit kí Hôa-gi
煞死giân-giân
Soah sí giân-giân

檢察官: Chia ê因仔全部攏是學一期華語
Kiám-chhat-koa": chia ê gin-á chôn- pò lóng-sò óh chit-kí Hôa-gi
中毒來死
Tiông-tók lái sí
血清檢驗ê結果
Hoch-chheng kiám-giâm ê kiat-kò
證明有強制密集注射語言毒素
Chheng-bêng ũ kiông-chê bit-chip chú-siá gi-giân tók-sò
致使因仔體質適應不良
Tí-sú gin-á thê-chit sek-êng put-liông
欠缺抗体
Khiám-khoat khòng-thé
傳染tiòh過量文化震動

Thôn-jiám tiòh kòe-liông bûn-hôa chìn-tông
腦細胞瞬間死亡
Náu sò-pau sùn-kan sí-bông
這顯然是集體語言屠殺
Che hián-jiân sí chip-thé gi-giân tô-sat

原告辯護師: 台灣因仔應當食in家
已ê文化母奶
Gòan-kò piân-hô lút-su: Tâi-ôan gin-á
èng-tong chiáh in ka-ki ê bûn-hôa bò-leng
才會健康成長
Chiah ê kián-khong sêng-tiông

強制伊suh
有威脅性ê中國波霸



險死! Tú-li

明仔載是我ê生日,兩日前診所ê同事就有開
phá-thi(party)慶祝我50歲。

Ti chit-ê寒冷ê十一月,我駛車beh去上班,心內
teh想: Thài會目矧一nih tóh半百? 略仔m願!
車靠近一個Su-táp(stop)標號,我真自然開始láp
擋。忽然間,我發現講車竟然擋bê-tiàu! 猶未hù想
講beh按怎ê時,車已經hō路面無情ê冰滑向十字
路中去loh! 我真tiòh生驚,大咬一聲,人掛車lóng-
入去四面lóng是車ê大路! 嘴舌咬án,腳踏硬: 一個
念頭,「Ta」盡了!」浮ti淡薄傷悲ê腦海。

「Póng!」我ê駕駛pêng後邊hóng lóng-tiòh,
車開始seh-lin-long! 真孤單ê幾秒鐘kah-ná親像一
世人!!

感謝上帝,伊有聽tiòh我ê喉叫。到車停--落來ê
時,我只有kap一台車相lóng。離bóng我ê車報銷,
總是無人有受tiòh重傷!

我也學習tiòh: 每一日ê-tàng 暱, ê-tàng 食, ê-tàng
活teh, lóng m-thang 想講是當然ê代誌; 每一日lóng
是上帝ê恩典!

蕃薯乾

顏敏政 Gân Bín-cheng

Õ-á han-chí-koa" 芋仔蕃薯乾
Nng-tóng chit sim-koa" 兩黨一心肝
Kah-ná beh chò-koa" Kah-ná beh 做官
Han-chí tiàu tiò-koa" 蕃薯吊釣竿

每週壹諺

註解: Tân Chheng-chùn

Téng-thâu sio-kún-kún,頂頭燒滾滾,
Ê-kha bôe liáng-hún.下腳賣涼粉。
註: 頂面ê人á是領導ê人真熱心推行運動,民眾
á是大眾卻無共鳴來支持。

北美台灣人權協會

各位台灣同鄉:

這是要邀請你參加全美台灣人權協會的報名表,請你
共同維護台灣基本人權,為台灣做人權外交工作。

全美台灣人權協會有許多事工歡迎你來參與。在台灣本
上,尋求與關心人權團體的合作共同推動人權工作。比如台
灣人權促進會(Taiwanese Association for Human Rights), FAPA
(Formosan Associational for Public Affairs), NGO (Non-Government
Organization)的Center for Human Rights, International Human Right,
World Congress on Human Rights等等。

全美台灣人權協會一方面努力提升台灣人權水準,一方面
將大家對台灣人權所努力的成果向國際宣揚。讓世人了解台
灣是一個民主、自由、有人權的國家,今日台灣被排斥於世界
衛生組織(World Health Organization),需要大家寫信給美國
議員,講出台灣二千三百萬人的基本人權,也就是台灣有參
加WHO的權利。台灣有精良的醫學技術,可以透過WHO來
幫助世界各國的人民。台灣同時也需要他國的經驗,來提昇
台灣的醫學水準。

人權就是民主,人權就是自由,人權是每日生活所遇到的
事。人與人應彼此尊重其基本人權。一個有人權修養的人,
是一個容易相處的人。一個有人權的國家,是人民最羨慕的
家鄉。人權是好,人權是美麗,人權是喜樂。歡迎參加全美
台灣人權協會,共同追求完美的世界。

全美台灣人權協會敬上

看阿仁漫畫學台語

bók-su, kā lí kóng chit-ê
hó siáu-sit. góa kap Bî-húi
ê iú-chheng piàn-chit ah. piàn-chit! koh kóng sí
hó siáu-sit?



sí lah, sí lah! iú-chheng
piàn-chit chòe ài-chheng.
goán beh kiat-hun ah pài-thok bók-su lí kā
goán cheng-hun!
hái góa kia" chit-tiò!

台語教室 10~1 Harvard 大學 李勤岸教授 編
Lesson 10, Lí Pàng-ká Ū Sí-mih Kè-òe

Dialogue 1 Chhun-ká beh khi tò-ūi?
Ahoa: Arnold lin chhun-ká beh khi tò-ūi?
Arnold: Li ê tai-bêng-sù ná-chhiū" iông m-tiòh--oh?
Ahoa: Bô m-tiòh. Góa sí mng lín, lí kap Atin, hók-sò ê lín, m-sī tan-sò ê
lí. Ná ũ m-tiòh?
Arnold: Oh, góan-lái lí sí án-ne siū" oh. Oá" góa mng lí. Chhiá" mng, lán
chhun-ká ũ sí-mih kè-òe?
Ahoa: Lí sí chio góa kap lí khi chhit-thò?
Arnold: Ah bô sí iáu-ū tē-sa"-chia tí chia hioh?
Ahoa: Bô--leh.
Arnold: Sí--ah. Lí ê kè-òe sí án-chóa"? Kín kóng lái thia" khòa" mǎi--leh.
Ahoa: Si kan-na lán 2 lǎng?
Arnold: Bô m-tiòh, bián hōai-gi.
Ahoa: Ah Atin--leh?
Arnold: Atin chham in lám-pêng-iú beh khi Hiong-káng lí-iú.
Ahoa: Ū--lah, ũ--lah. Lán lǎi-khi lú"-bêng-san khòa" eng-hoe, sūn-sòa
lái-khi "phàu-thang"?
Arnold: Sí ah, ài-chheng ê lèk-liông chin úi-tāi. Put-kó góa ũ sǎng in 2 ê
chin hó ê chhui-am.
Ahoa: Chham lám-pêng-iú khi lú-hêng koh kòa "khô-cháu", án-ne kám
bē chin bó hong-pián?
Arnold: Lí sí káng hoan-ló hiah chē beh tai?
Ahoa: SARS ti Tiong-kok, Hiong-káng lóng chin giám-tiông. Sit-chāi
eng-kai keh-lí chiah tiòh. Lán mài khi!
Arnold: Góa chàn-seng lí ê i-kián. Bô ài-chheng ê lèk-liông sí bó khó-leng
mō sè"-miá ê gui-hiám khi chhit-thò--ê. Kóng kui pō ē, bó, lí sí beh khi
tō chhun-ká--bô?
Ahoa: Ū--lah, ũ--lah. Lán lǎi-khi lú"-bêng-san khòa" eng-hoe, sūn-sòa
lái-khi "phàu-thang"?
Arnold: phàu-thang?
Ahoa: Sé un-chóa"--lah.